

Vammaispalvelulain (675/2023) mukainen liikkumisen tuen toimintaohje sekä liikkumisen tuen asiakasohje ja omavastuuosuudet 2.6.2025 alkaen
3244/00.01.01.01/2025

Aluehallitus 22.04.2025 § 104

Lisätiedot	Toimialuejohtaja Eija Rieppo eija.rieppo@siunsote.fi Puh. 013 330 4510
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus päättää 1. hyväksyä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen toimintaohjeen 2.6.2025 alkaen liitteen mukaisena. 2. hyväksyä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella käytettävissä olevat liikkumisen tuen toteuttamistavat; henkilökohtainen apu, kuljetuspalvelu ja siihen tarvittaessa liitettävä saattajan apu sekä asiointiaika 45 minuuttia, tuki auton tai muun kulkuneuvon hankintaan 3. hyväksyä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen asiakasohjeet ja omavastuuosuudet 2.6.2025 alkaen liitteen mukaisena. 4. valtuuttaa sosiaalipalvelujen toimialueen toimialuejohtajan tekemään perusteisiin teknisiä muutoksia sekä lakeihin ja asetuksiin perustuvia päivityksiä.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) ja laki vammaispalvelulain muuttamisesta (1075/2024) astuivat voimaan 1.1.2025. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Oikeus palveluihin määrittyy tarpeen, ei diagnoosin perusteella. Uudistuksen tavoitteena on toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa, ehkäistä ja poistaa esteitä, jotka rajoittavat vammaisen henkilön yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja osallistumisen toteutumista yhteiskunnassa ja turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Henkilöllä on oikeus saada vammaispalvelulain mukaista liikkumisen tukea 28 §:n mukaisesti, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman

kohtuuttoman suuria vaikeuksia, eikä hän saa riittäviä ja sopivia palveluja ensisijaisen lain nojalla.

Hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluu velvollisuus huolehtia siitä, että alueella on saatavissa sekä ensisijaisen sosiaalihuoltolain että toissijaisen vammaispalvelulain mukaisia palveluita yhdenvertaisesti asukkaiden tarpeiden mukaisesti.

Vammaisen henkilön liikkumisen tuki voidaan toteuttaa vammaispalvelulain 29 §:n mukaisesti:

- 1) kuljetuspalveluna;
- 2) henkilökohtaisen avun avulla;
- 3) saattajan avulla;
- 4) antamalla 32 §:ssä tarkoitettuna taloudellisena tukena henkilön käyttöön auto tai muu hänelle soveltuva kulkuneuvo;
- 5) myöntämällä auton tai muun kulkuneuvon hankintaan 32 §:ssä tarkoitettua taloudellista tukea;
- 6) muulla soveltuvalla tavalla.

Liikkumisen tuki voidaan toteuttaa yhdellä tai useammalla eri toteuttamistavalla.

Hyvinvointialue myöntää asiakkaille erillisoikeutena 45 minuutin asiointiajan meno-paluu kuljetuspalvelumatkoilla, jolloin taksinkuljettaja toimii asiakkaan saattajana, jos muuta saattajaa ei ole mahdollista saada.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on oltava käytettävissä liikkumisen tuen toteuttamistavoista vähintään henkilökohtainen apu sekä kuljetuspalvelu ja siihen tarvittaessa liitettävä saattajan apu tai tuki. Hyvinvointialue voi myös myöntää auton tai muun kulkuneuvon hankintaan tukea, jos vammaisen henkilön liikkumisen tuen tarve on runsasta. Vammaispalvelulain (675/2023) mukaisten määrärahasidonnaisen taloudellisen tuen, autoavustuksen ja muiden taloudellisten tukitoimien myöntämisen perusteet määritellään erillisessä myöntämisen perusteissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (678/2023) 7 f §:n mukaan hyvinvointialue voi periä asiakkaalta vammaispalvelulain 28 §:ssä tarkoitettua liikkumisen tuesta enintään julkisen liikenteen maksua vastaavan maksun tai muun siihen verrattavan kohtuullisen maksun.

Seudullinen joukkoliikennejaosto hyväksyi kokouksessaan 18.2.2025 uuden lippu- ja vyöhykejärjestelmän. JOJO:n vyöhykkeet ja JOJO:n sekä ELY-liikenteen lippujen hinnat muuttuvat 2.6.2025 alkaen.

Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen toimintaohjeen tarkoitus on ohjata päätöksentekoa yhdenmukaiseksi. Vammaispalvelujen liikkumisen tuen asiakasohjeeseen on koottu tietoa palvelun tilaamisesta ja palvelun käyttämisestä. Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen asiakasohje lähetetään asiakkaille toukokuun 2025 aikana.

Asian liitteinä vammaispalvelulain (675/2023) mukaisen liikkumisen tuen palvelun toimintaohje 2.6.2025 alkaen ja vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun asiakasohje Pohjois-Karjalan Matkojenyhdistelykeskuksen asiakkaille (MYK) 2.6.2025 alkaen sekä vammaisneuvoston lausunto.